

Forenings- meddelelser

Nyt fra bestyrelsen

Referat af generalforsamlingen den 27. januar 1997 vil blive trykt i næste nummer af *Geologisk Tidsskrift*. De foreslåede lovændringer vil blive sendt til urafstemning snarest muligt.

Kommende møder

Danmarks bedste geologi – Hvor findes den? – Hvilke lokaliteter har internationalt format?

Temamøde – for geologer og geografer – enten lørdag d. 13 eller d. 20. september 1997, formentlig på Odense Universitet. Nærmere meddelelse om mødet vil blive udsendt inden sommerferien.

UNESCO og IUGS (International Union of Geological Sciences) har i fællesskab besluttet, at udarbejde en verdensomspændende liste over geologiske super-lokaliteter. Lokaliteterne på listen går under navnet Geosites, og det er i første fase de enkelte lande, der skal opstille forslag til lokaliteter. De nationale forslag vil derefter blive taget op til vurdering og afstemning på regionalt plan (for Danmarks vedkommende, Nordeuropa). En database til registrering af lokaliteterne oprettes i Trondheim. For et land af Danmarks størrelse og geologiske struktur kan antagelig et sted mellem 10 og 20 lokaliteter komme på tale som internationalt særligt værdifulde.

Ansvar for at opstille en liste over de vigtigste danske lokaliteter påhviler Nationalkomitéen for Geologi under Videnskabernes Selskab, og opgaven er derefter gået videre til Skov- og Naturstyrelsen, som samarbejder med Kongeligt Dansk Geografisk Selskab og DGF.

Mødets form bliver en serie foredrag om temaer inden for Danmarks geologi, der hver efterfølges af en diskussion. Som foredragsholdere inviteres de fremmeste specialister, som giver en oversigt over det pågældende tema efterfulgt af et bud på lokaliteter af national og international interesse.

Steen Andersen, Skov- og Naturstyrelsen. Tlf. 3947 2258

Nordisk Geologisk Vintermøde

13.–16. januar 1998

Århus Universitet.

Se 1. cirkulære, der udsendes med dette nummer af *Geologisk Tidsskrift*.

DGF og Århus Universitet arrangerer i fællesskab dette møde, der har været en fast tradition i Norden i snart 50 år. Vi opfordrer danske geologer til at vise flaget. – Til de sidste 2 møder har der været MEGET få danskere.

3.rd meeting environmental and engineering geophysics. EEGS European Section

Det tredje møde indenfor miljø og ingeniørgeofysik i den Europæiske section af EEGS holdes d. 8.–11. september 1997 i Aarhus i Danmark.

Mødet arrangeres af en lokal komite bestående af bl.a. Niels B. Christensen, Kurt I. Sørensen, Århus Universitet, Es-

ben Auken, DTU, Carsten Plough, Rambøll, Jens Morten Hansen, GEUS og Richard Thomsen, Aarhus Amt. Foreløbig frist for tilmelding og abstracts er 1. marts 1997. Man kan rekvirere 1. cirkulære ved at henvende sig til: EEGS-ES, Tourist Aarhus, Convention, City Hall, DK-8000 Aarhus. Tlf.: 8612 1600

Geotechnica

afholdes 13. til 16. maj 1997 i Køløn Messe

Dansk Mineralogisk Selskab

Bestyrelsen for 1997 har konstitueret sig således:

formand: Tonci Balic Zunic, næstformand: Ole Johnsen, kasserer: Erik Leonardsen
Medlemmer af DMS bedes indbetale kontingentet for 1997 og evt. restancer for 1996 til et bestyrelsesmedlem snarest.

Fredag d. 14. februar 1997 kl. 14.00 i auditoriet på Geologisk Museum.

Susan Stipp: *Surface analysis: Mineralogy of the interface, a tool for understanding water/rock geochemistry.*

Palæontologisk klub

Møderne i Palæontologisk klub foregår normalt Kl. 15.00. i afd's bibliotek i stuen el. i øvelseslok. 1, 1. sal (lige ovenover) Geologisk Institut, Øster Voldgade 10, 1350 København K.

Tirsdag d. 11. februar. 1997 i auditoriet på Geologisk Museum:

N. Bonde: *Udstilling af den store israelske mosasaur.* (søndag. 16/2 kl 14.00 Foredrag i Museets serie).

Tirsdag d. 25. februar 1997:

Fl. Roth: *Gram lergrav før og nu.*

Tirsdag d. 11. marts 1997:

D. Unwin (Bristol): *Pterosaurs and their footprints.*

Tirsdag d. 18. marts 1997:

Sv. Stouge: *Baltikum og Kina i Ordovicium – store ligheder!*

Tirsdag d. 15. april 1997:

R. Bromley & L. Clemmensen: *Stenbukken og sandklitterne: Pleistocæn på Mallorca.*

Tirsdag d. 29. april 1997:

J. K. Nielsen: *Pyrit som palæomiljø-indikator i Alunskifer Formationen.*

Der er planlagt halvdagsmøde om N. STENO med efterfølgende middag fredag d. 23. maj (alternativt: 27/5). Foredrag af bl.a. Jens Morten Hansen og Ella Hoch.

FORSLAG til FOREDRAG (20–30 min.) bedes fremsendt til formanden snarest og INDEN d. 1. MAJ.

Petrologisk klub

Møderne i Petrologisk klub finder sted: 12.15–13.00 i auditorium a, 2. sal, Geologisk Institut, Øster Voldgade 10, 1350 København K.

Torsdag d. 6. februar 1997:

Jens Konnerup-Madsen: *Proterozoiske graniter fra Sydnorge.*

Torsdag d. 13. februar 1997:

Minik Rosing: *Issua – nye isotopperspektiver.*

Torsdag d. 20. februar 1997:

Anna C. Skovgaard: *Re-Os i Østgrønlandske tertiære bjergarter.*

Torsdag d. 27. februar 1997:

Michael Storey: *40Ar/39Ar geochronologi af Den Nordatlantiske tertiære Magmaprovins.*

Sedimentologisk klub

Alle foredrag i Sedimentologisk klub holdes onsdage kl. 15.00 i mødelokale 3, trappe B, 3. sal på Geologisk Institut, Øster Voldgade 10. København K.

Onsdag d. 5. februar 1997:

Erik Skovbjerg Rasmussen: *Miocæn sekvensstratigrafi i Danmark: korrelation, forudsigtelse af litologi og årsager til dannelse af sekvenser.*

Onsdag d. 5. marts 1997:

Louise Hansen: *Opdæmning af et fluvialt system under et gletcherfremstød, Jameson Land, Østgrønland.*

Kurt H. Kjær: *Procesorienteret genetisk undersøgelse af diamikte aflejringer omkring Klintholm Havn, Møn.*

Fredag d. 14. marts 1997: DSFG Årsmøde på Geografisk Institut.

Onsdag d. 2. april 1997:

Temamøde om turbiditer

Gregers Dam: *Lavstands- turbiditkanaler, Maastrichtien – Nedre Paleocæn, Nuussuaq, Vestgrønland.*

Lars Hamberg og Michael Larsen: ?

Lene Clausen: *Turbiditer versus contouritter, Plio-Pleistocæn, Irminger Bassinet, Sydøstgrønland.*

Onsdag d. 16. april 1997:

Lars B. Clemmensen og Richard Bromley: *Pleistocæne klitter på Mallorca.*

Afholdte Møder

Palæontologisk Klub

Tirsdag d. 29. november 1996:

E. Håkansson, R. Bromley & U. Asgaard: *North American Palaeontological Convention 1996 – højdepunkter og kritik.*

Tirsdag d. 17. december 1996:

rettelse: Forfatterne til Foredraget: IKKA-søjlerne og deres dyre og planteliv - en enestående geologiske og biologiske lokalitet i Vestgrønland, er: Paul Seaman (G.I & Imp. Coll) og G. Høpner Petersen (Zool. Mus.) Abstract se Geologisk Tidsskrift 1996, 4 p. 29.

Torsdag d. 12. december 1996:

Aase Roland Jacobsen (The Royal Tyrrell Museum of Palaeontology, Alberta, Canada): *Dinosaurer – æg, reder og fostre – fra Devils Coulee, Canada.*

Alberta i Canada er meget rig på fossiler, og fund af adskillige arter af dinosaurer fra Sen Kridttiden (bl. a. Albertosaurus, Dromaeosaurus, Saurornitholestes, Troodon, Hadrosaurer, Ankylosaurus, Ceratopsider) gør netop dette sted unikt. Knoglerne er bevaret som hele skeletter, isolerede knogler og i bone-beds. Helt specielt er fund af æg, reder og foster-knogler fra Hadrosaurer i Devil's Coulee i det sydlige Alberta – foster-knogler er ellers kun kendt fra få steder i verden, bl.a. USA, Kina og Mongoliet. Dinosaurer materialet er generelt meget velbevaret, hvilket giver de bedste muligheder for taphonomiske og ichnologiske studier.

The Royal Tyrrell Museum of Palaeontology i Drumheller udfører en stor del af udgravningerne og forskningen under ledelse af Dr. P. J. Currie (Head of Dinosaur Research), og siden i sommers har jeg arbejdet med æg og reder fra Devil's Coulee. Udgravningerne her, samt fund fra bl.a. USA, viser interessante aspekter af dinosaurernes miljø, reproduktion og adfærd.

Tirsdag d. 26. november 1996:

T. Nielsen & N. H. Schovsbo: *Alunskiferens aflejringsmiljø: oxisk, dysoxisk, anoxisk?*

Om et studie, der er gået i sort ...

Alunskifer Formationen (Mellem Kambrium til Nedre Ordovicium) er en klassisk sorts-kifer formation med høj indhold af organisk materiale (5–25 vt.%), svovl og spor-metaller (især Mo, U og V). Alunskiferen blev aflejret som en stærkt kondenseret muddersten, der i lyset af de øvrige kambriske lithofacies er tolket som afsat under storm bølge basis, d.v.s. fra ca. 40–50 m dybde. Maksimal aflejringsdybde var sandsynligvis mindre end 200 m.

Alunskiferen indeholder en individrig men artsfattig fauna, domineret af trilobiter. Den konstante kobling mellem olenide trilobiter og sort skifer facies antyder at denne familie var dysaerob, et forhold der også kan gøres gældende for kambriske agnostider. Baseret på en morfologisk analyse i kombination med udbredelsesmønstre er de tre basale morfotyper af olenider, Olenus-, Peltura- og Ctenopyge-typer, foreslået at repræsentere henholdsvis bentoniske, nektobentoniske og "meso"-pelagiske trilobiter. Agnostider tolkes som bentoniske og karakteristiske for øvre dysoxiske miljøer. Trilobitfaunaen er inddelt i 5 biofacies der overordnet repræsenterer en transekt fra oxiske til nedre dysoxiske forhold.

Spormetalberigelsen i Alunskiferen har vist sig at være meget følsom overfor ændringerne i iltindholdet af bundvandet på aflejrings-tidspunktet. Vanadium viser således en kraftig berigelse under øvre dysoxiske iltforhold, hvori-mod uran og molybdæn er beriget under nedre dysoxiske til anoxiske/euxiniske iltforhold.

De samlede palæoekologiske, geokemiske og lithologiske data er benyttet til at rekonstruere en havniveauekurve for Kambrium til Nedre Ordovicium. Det konkluderes, at der må have været væsentlig mindre ilt i den kambriske atmosfære. Endvidere understreges det at organisk-rige, pyrit-holdige, laminerede sorte skifre ikke per automatik kan antages aflejrede under anoxiske/euxiniske forhold.